

TBMM
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 4129
Tarih: 10-03-2017

12659

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Süleyman Soylu tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Ertuğrul Kürkçü ✓
İzmir Milletvekili

Basına yansıyan haberlerde, İçişleri Bakanı olarak sizin ve Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Yaşar Güler'in ortak imzası ile Diyarbakır, Dersim, Bingöl, Elazığ, Erzurum, Ağrı, Şırnak, Muş, Bitlis, Siirt, Hakkari, Van, Mardin, Urfa, Adıyaman ve Maraş illerinin valiliklerine operasyon genelgesi gönderilmiştir. Tarafınızdan "3 hilal operasyonu" adı verilen operasyonda, "PKK'ye yardım ve yataklık eden kim varsa gözaltına alınarak, mal ve mülklerine el konulmasına hız verilmesi" istenmiş, operasyona Bolu, Isparta ve Kayseri'den gönderilmiş olan özel komando birliklerine korucu ve özel timlerin katılacağı bildirilmiştir.

Söz konusu genelgede:

"Güvenlik güçlerine yardım etmede tereddüt gösterenler daha önce haklarında bilgi sahibi olunanlar, çocukları, yakınları terör örgütü içinde olanlar, terör örgütünün taşeronu olan mevcut partinin destekçileri arasında bulunanlara özel bir özen gösterilmesi."

"Yol kontrol uygulamaları ve istihbari çalışmalara yerel halkın katılmasını sağlamada gereken azami özenin gösterilmesine, terör örgütünün lojistik destek almaması için yapılan planlamalarda yerleşkelerin kuşatılması ve denetlenmesi, ilçe yollarının tümünün belli aralıklarla kapatılması ve geçişlerin kontrollü yapılmasına, yapılan alış ve verişlerin aile fertlerinin sayıları ve kaç günlük olduklarıyla uyumlu olmalarına dikkat edilmesi."

"Siyasi parti binaları, belediye binaları, umumi meydanlarda vatandaşların toplu olarak bulunmasına, güvenlik personelinin engelleme, zorluk çıkartma durumlarına kesinlikle izin verilmeyecek."

"Operasyonlara katılacak tüm personelin hiç kimseye merhamet duygusu ile yaklaşmaması, gereken şeyin anında yapılması gerektiği bilinciyle hareket etmeleri zaruri bir meseledir."

"(...)bu uğurda 5 bin güvenlik gücümüzü feda etmek gerekirse edeceğiz ve terörü söküp atacağız."

"Sığınakları, ilişkileri, yardım ve yataklık edenleri bu operasyonlarla söküp atmak siz kahraman evlatlarımızın üstün moral gücü ile yapacağınızı, ülkenin bekası için bunun bu kez başarılması gerektiğini sizlerde biliyorsunuz. Devletin her konuda tereddütsüz yanınızda ve aranızda olduğunun bilinci ve kararlılığıyla tüm personelin hareket edeceğine olan güvenimiz tamdır."

İfadelerinin yer aldığı iddia edilmektedir.

2659

Bu Gerekçeyle;

1. Bu haber doğru değilse tekzip edilecek midir? Doğruysa, haberde belirtildiği üzere İçişleri Bakanı olarak sizin ve Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Yaşar Güler'in ortak imzası ile yukarıda sayılan illere bir genelge gönderilmiş midir? Gönderilmişse bu genelgenin içeriği nedir?
2. Gerekçe bölümünde sözü edilen "3 Hilal Operasyonu" gerçekten tasarlanmış mıdır? Tasarlandıysa ne zaman, hangi güvenlik birimlerinin katılımıyla kararlaştırılmıştır?
3. Yukarıda sözü edilen "3 Hilal Operasyonu"nun kapsamında olduğu söylenen 16 ilin, ikisi dışında iktidar partisinin çoğunluk desteğine sahip olmadığı bilindiğine göre, referandum öncesinde ve sırasında bu illerde ve kırsal bölgelerinde temel hak ve özgürlükler askıya alınarak ve sivil halkın doğrudan etkileneceği şekilde sürdürüleceği tasarlanan bir güvenlik operasyonunun iktidarın tercihlerine karşı oy kullanmayı düşünen seçmenler üzerinde baskı oluşturacağı göz önüne alınmış mıdır?
4. "Güvenlik güçlerine yardım etmede tereddüt gösterenler daha önce haklarında bilgi sahibi olunanlar, çocukları, yakınları terör örgütü içinde olanlar, terör örgütünün taşeronu olan mevcut partinin destekçileri arasında bulunanlara özel bir özen gösterilmesi" konusundaki uyarıda "özel özen göstermek" tabiriyle güvenlik güçlerine verilen direktifin amacı nedir? Yurttaşların bu şekilde ayrıma tabi tutulması, kanun karşısında eşitlik ilkesiyle nasıl bağdaştırılmaktadır? "Terör örgütünün taşeronu olan parti" ile parlamentodaki partilerden biri kastediliyorsa, İçişleri Bakanlığı parlamentoda grubu bulunan ve hiçbir hakkında "terör örgütü" kovuşturması olmayan bir partiyi kamu görevlileri nezdinde kötüleme ve bu partilerin üye ve/veya taraftarlarına kötü muamelede bulunmaya çağrı hakkını nereden almaktadır?
5. "Siyasi parti binaları, belediye binaları, umumi meydanlarda vatandaşların toplu olarak bulunmasına, güvenlik personelini engelleme, zorluk çıkartma durumlarına kesinlikle izin verilmeyecek," ibaresiyle söz konusu illerde sokağa çıkma yasağı dalgası başlatılacağı mı kastedilmektedir? OHAL mevzuatıyla da bağdaşmadığı açık olan bu uygulama yönergesi hangi idari mevzuat ve/veya yasaya dayanmaktadır?
6. "Operasyonlara katılacak tüm personelin hiç kimseye merhamet duygusu ile yaklaşmaması, gereken şeyin anında yapılması gerektiği bilinciyle hareket etmeleri zaruri bir meseledir." ibaresiyle güvenlik güçleri nasıl bir uygulamaya yönlendirilmektedir? "Gereken şeyin anında yapılması" türünden örtük ifadelerle personelin yaşam ve sağlık hakkını hiçe sayan bir şekilde "orantısız güç" kullanmaya mı çağrılmaktadır? Bu özendirmelerin hukuk devleti anlayışıyla bağdaştırılması mümkün müdür?
7. "5 bin güvenlik gücümüzü feda etmek gerekirse edeceğiz" ifadesinden operasyonun insani ve ekonomik maliyeti konusunda bir ön çalışma yürütüldüğü görülmektedir. Operasyonun planlanan süresi ve hedefi nedir? Planlamaya göre "3 hilal operasyonu" sonucu hayatını kaybetmesi muhtemel güvenlik görevlisi 5 bin midir? Bu hesap hangi savaş kriterine göre yapılmıştır? Aynı planlama bağlamında yerel ve uluslararası deneyim ve ölçütlere göre kaç sivil yurttaşın ve kaç silahlı militanın hayatlarını kaybedecekleri öngörülmüştür? Operasyonun çalışma ve kent yaşamına etkileri, operasyon sırasında ortaya çıkacak tahribat dolayısıyla kamunun ve yurttaşların maddi, parasal, kültürel, psikolojik, ekonomik maliyeti nedir?

8. “Devletiniz her konuda tereddütsüz yanınızda ve arkanızda” cümlesiyle güvenlik güçlerinin kendilerini hukuksal kurallar ve sınırlarla bağı saymayabilecekleri ve insan hakları ihlallerinden sorumlu tutulmayacakları ve “cezasızlık”a sahip oldukları mı ifade edilmektedir? İçişleri Bakanı olarak, güvenlik güçlerine verdiğiniz bu güvenceler hangi hukuki mevzuata dayanmaktadır?